

populars (ex-democristians), els verds, i probablement els comunistes més radicals, tenen més a perdre que a no guanyar a les urnes, si observem els últims resultats de les municipals i regionals. Aquests progressistes ja han triat el seu nou líder, un professor de Bolonya, Romano Prodi, que aquests dies s'esforça a recórrer el país de punta a punta per fer-se conèixer. Necessiten temps. Ara el duel entre Ber-

lusconi i Prodi és encara molt desigual en favor del primer, més astut en el control de les lleis de l'espectacle electoral.

La dificultat de pactar les reformes, amb uns sindicats afeblits pels referèndums (els han tallat el finançament directe per cotització obligatòria de tots els treballadors), fan que topin amb un escull més. Un govern Dini-bis, amb un suport parlamentari més ampli, és gairebé impossible

i tot anuncia, doncs, unes eleccions anticipades. Un cop més, el país es dividirà en dues meitats i, tot i l'avenç dels progressistes que auguren les previsions, ningú no descarta que l'efecte d'un Berlusconi que es presenta com a víctima dels ex-comunistes i de la justícia torni a proclamar-se –gràcies a les urnes– Cèsar d'una Roma que ell somnia com un film de Cecile B. de Mille.

Vicenç Lozano

El 'conte del mercenari'

El GAL començava a funcionar amb el segrest de Lasa i Zabala. Xavier Vinader creu que el Govern espanyol tindrà difícil d'explicar qui pagava i d'on ho treia.

José Antonio Lasa i José Ignacio Zabala, dos refugiats bascos a França, van ser raptats una nit d'octubre de 1983 en un carrer de Baiona. Lasa i Zabala no eren militants importants d'ETA. Al contrari. Eren tan sols dos activistes de base, dos nois de Tolosa que van decidir travessar la frontera després d'una temptativa d'atracament frustrada a la Caixa d'Estalvis del centre del seu poble. En els cercles de refugiats tampoc no eren elements claus, anaven més per la gatzara que per la discussió política. Però un bon dia van ajudar a transportar els mobles a Mikel Goikoetxea, Txapela, al seu nou domicili.

Txapela havia estat el responsable del Comando Goierri-costa durant temps i era un dels membres d'ETA-militar més buscats per la policia espanyola. Ell ho sabia perfectament i prenia totes les precaucions possibles. Canviava de domicili amb freqüència i es mantenia alerta en tots els seus desplaçaments. Però no li va servir de res: dos mesos després del segrest de Lasa i Zabala, dos pistolers a sou del GAL l'esperaven amagats a prop de casa seva i el van assassinar d'un tret al cap amb l'ajut d'una carrabina amb mira telescòpica. La policia francesa no va esbrinar mai l'entrellat del tema, però la majoria de refugiats bascos pensaven que si els autors de l'atemptat puntual a Txapela tenien informacions tan precises sobre ell era perquè els les havien tret prè-

viament a Lasa i Zabala per mitjà de la tortura. Els haurien segrestat exactament per això.

Fa pocs mesos, quan els cossos de Lasa i Zabala van ser identificats Bussot (l'Alacantí), on havien aparegut en un forat al

ponsabilitat de l'assassinat de Lasa i Zabala a l'acció de mercenaris que treballarien d'acord amb alguns guàrdies civils incontrolats. I aquí tots frescos. A més, donada la circumstància que alguns personatges claus d'aquest món ja són morts,

com és el cas del *pied-noir* Jean Pierre Cherid –a qui va explotar una bomba als Nassos quan la col·locava en el cotxe d'un refugiat–, o de l'ex-legionari Pedro Sánchez, vinculat al segrest de Segundo Marey i mort aparentment de càncer a la presó de Bordeus on esperava judici, encolomar-los la principal responsabilitat de l'assassinat dels dos nois de Tolosa sembla fàcil.

La història de la "guerra bruta" contra ETA és plena de mercenaris de tots colors. Però cap d'ells era un espontani o un incontrolat que funcionava al seu aire. Darrere totes les seves accions hi havia sempre

la mà de la Policia, la Guàrdia Civil o els serveis d'intel·ligència. Una mà que planificava per endavant, ordenava en el seu moment i pagava després. L'ex-policia José Amedo, també ho va dir en entrevista. "No li doneu voltes, de GAL només n'hi ha un". És clar que ara potser, al Ministeri d'Interior els interessa dir que també hi havia el "GAL verd", o d'altres. Però diguin el que diguin, a l'últim el que tindran d'explicar és que tot això no es pagava de la mateixa caixa. La dels fons reservats. I aquesta, mirin-s'ho com s'ho mirin, només té un amo. **Xavier Vinader**

Violència. El conflicte basc no troba la seua solució.

camp, l'enrenou va ser fort. La sospita del que havia passat es materialitzava de cop i volta. A partir d'aquell moment ningú podia tancar els ulls per més temps. El ministre d'Interior i Justícia va declarar que es posarien tots el mitjans per arribar fins al final d'aquest assumpte.

Ha passat el temps, Lasa i Zabala acaben de ser enterrats –pràcticament a clatellots, com els van raptar– a la terra on van néixer, i encara no sabem res dels seus assassins. Però, a pesar del silenci oficial, tot apunta que la tesi dels investigadors del Ministeri de l'Interior adjudica la res-